

Bilten SDMI ■

Zaključki kongresa MI'2014 – Boljše informacije za več zdravja

Tomaž Marčun

Uvod

Slovensko društvo za medicinsko informatiko (v nadaljevanju SDMI) je 6. in 7. novembra 2014 v Zrečah organiziralo tradicionalni kongres MI'2014. Z motom kongresa je želelo izpostaviti pomen in priložnosti dobrih podatkov za kakovost in učinkovitost na vseh ravneh sistema zdravstvenega varstva.

Na kongresu se je zbralo več kot 130 udeležencev z Ministrstva za zdravje (MZ), Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZS), Nacionalnega inštituta za javno zdravje, Združenja zdravstvenih zavodov Slovenije, Zdravniške zbornice Slovenije, Lekarniške zbornice Slovenije, obeh Univerzitetnih kliničnih centrov, splošnih bolnišnic, zdravstvenih domov in drugih izvajalcev zdravstvene dejavnosti, obeh medicinskih fakultet, visokih zdravstvenih šol in drugih izobraževalnih ustanov, informacijske industrije in od drugod.

Program kongresa je bil obsežen in raznolik. Glavne teme so bile:

- zdravje na daljavo,
- mZdravje,
- sodobne tehnološke rešitve,
- nacionalne rešitve,
- mednarodni projekti,

- standardi in HL7,
- optimizacija procesov in raziskave,
- izvajanje projekta eZdravje.

V okviru kongresa je bila organizirana okrogla miza, kjer so predstavniki vseh ključnih deležnikov v zdravstvu ter predstavnica Zastopnikov pacientovih pravic z moderatorko Vido Petrovčič razpravljali o priložnostih, ki jih prinaša uporaba informacijskih orodij in rešitev pri nadaljnjem razvoju zdravstva.

Na kongresu je bila predstavljena nova sekcija društva, ki izvaja naloge podružnice mednarodne standardizacijske organizacije HL7 za Slovenijo.

Zdravje na daljavo

V Sloveniji na žalost še vedno ni strategije, ki bi opredeljevala razvoj in uporabo rešitev na področju zdravja na daljavo, čeprav je bila jasno izražena odločenost ključnih deležnikov v zdravstvu, da jo bodo pripravili. Ministrstvo za zdravje, ki naj bi po mnenju vseh (tudi samega MZ) prevzelo koordinacijo tega področja, se te naloge še ni lotilo, čeprav so bile strokovne osnove za pripravo strategije s strani SDMI pripravljene in sprejete v strokovni javnosti že pred dvema letoma. Pozivamo MZ in ostale deležnike na tem področju, da čim prej pristopijo k sistemskemu urejanju področja zdravja na daljavo in omogočijo

uvajanje ter uporabo sodobnih rešitev, ki jih nudi zdravje na daljavo.

Trenutno v Sloveniji poteka več pilotnih projektov, s katerimi bolniki, zdravstveni in ostali strokovni delavci, management pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti in informacijska industrija nabirajo izkušnje z načrtovanjem in izvajanjem storitev zdravja na daljavo ter uporabo informacijskih orodij in rešitev, ki omogočajo te nove oblike sodelovanja bolnikov in zdravstvenega osebja.

Izkušnje so lahko v veliko pomoč za celovito ocenjevanje teh storitev z vidikov primernosti za bolnike, kakovosti, varnosti in stroškovne učinkovitosti teh storitev ter za postavitev pravnih, organizacijskih, strokovno-medicinskih in finančnih okvirov za njihovo uvedbo.

Nekatere na kongresu predstavljene pilotne rešitve že kažejo velike pridobitve, zato SDMI predlaga, da jih medicinska stroka, MZ, ZZS in izvajalci zdravstvenih storitev čim prej ocenijo in zagotovijo predpogoje za redno uporabo.

Uporaba mobilnih naprav

Razširjenost uporabe mobilnih naprav omogoča razvoj rešitev, s katerimi bolniki lahko lažje dostopajo do različnih vsebin, še boljše skrbijo za svoje zdravje in bolje sodelujejo pri obvladovanju kroničnih bolezni.

Mobilne naprave lahko omogočajo zdravstvenim delavcem, da lažje dostopajo do podatkov na mestu zdravljenja znotraj in izven institucij.

SDMI predlaga Ministrstvu za zdravje, Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Nacionalnemu inštitutu za javno zdravje, izvajalcem zdravstvene dejavnosti in drugim subjektom v zdravstvu, da še boljše izkoristijo navedene prednosti mobilnih naprav pri pripravi informacijskih rešitev za občane, bolnike in zdravstvene delavce.

Spletni portali

Spletni portali omogočajo lažje sodelovanje bolnikov v postopkih zdravljenja, boljšo obveščenost o zdravstvenem stanju, učinkovito pripravo bolnikov na načrtovane postopke, sodelovanje bolnikov pri zagotavljanju podatkov o poteku zdravljenja in druge dobrobiti.

Spletni portali omogočajo tudi učinkovitejše sodelovanje med zdravstvenimi delavci in med izvajalci zdravstvene dejavnosti ter izvajalcev zdravstvene dejavnosti z osrednjimi institucijami.

SDMI predlaga, da subjekti v zdravstvu širijo uporabo spletnih portalov za bolnike, zdravstvene delavce in izvajalce zdravstvene dejavnosti. SDMI predlaga Ministrstvu za zdravje, da za občane oz. bolnike zagotovi enotno spletno vstopno točko.

Boljša izraba podatkov

V prihodnje se bo v zdravstvu z uporabo mobilnih naprav, avtomatskih postopkov in različnih senzorjev beležilo vse več podatkov, ki bodo lahko v pomoč pri upravljanju kakovosti storitev in učinkovitosti procesov. Potrebno bo izbrati ustrezne metode za analizo velikih količin podatkov.

Vse več podatkov nastaja tudi pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti. Smiselno jih je čim boljše izkoristiti za še boljšo kakovost storitev in še večjo poslovno učinkovitost.

Zbiranje podatkov v nacionalnih zbirkah, ki jih vodijo Nacionalni inštitut za javno zdravje, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Javna agencija za zdravila in medicinske pripomočke in druge institucije, je smiselno čim bolj avtomatizirati in zagotoviti ustrezne kontrole za višjo kakovost podatkov.

Predlagamo, da pri uvajanju rešitev nacionalne institucije še tesneje sodelujejo pri opredelitvi naborov podatkov, uporabe šifrantov, načinov

izmenjevanja podatkov in pri pripravi metodoloških in tehničnih navodil, da bodo rešitve čim bolj usklajene med seboj.

HL7 in drugi standardi

Ustanovljena slovenska podružnica organizacije HL7 bo omogočala lažji dostop do dokumentacije in izobraževanja o njenih standardih.

Uporaba standardov je pogoj za učinkovito povezovanje rešitev in strukturirano dolgotrajno hrambo podatkov.

SDMI priporoča čim širše upoštevanje standardov v nacionalnih projektih za izkoriščanje znanja, ki ga standardi vključujejo ter za zagotavljanje prihodnje čezmejne interoperabilnosti rešitev. SDMI predlaga, da so standardi tudi podlaga za načrtovanje novih in širitve obstoječih zbirk podatkov.

SDMI tudi priporoča čim širšo uporabo standardov v informacijskih rešitvah slovenskih proizvajalcev programske opreme za zdravstvo, da bodo rešitve med seboj lažje povezljive in zagotovljene še boljše možnosti za prodor slovenskih zdravstvenih aplikacij na tuje trge.

SDMI si bo prizadevalo, da nacionalna podružnica organizacije HL7 postane mesto, ki omogoča odprto usklajevanje smernic med ključnimi deležniki za enotno uporabo standardov na nacionalnem nivoju.

Projekt eZdravje

SDMI pozdravlja pospeševanje zaključnih aktivnosti projekta eZdravje in podpira napore MZ za čimprejšnjo uvedbo rešitev.

SDMI podpira prizadevanja MZ za posodobitev Zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva in predlaga čimprejšnjo in čim širšo javno razpravo.

SDMI predlaga, da MZ okrepi tiste ključne aktivnosti, ki bodo zagotavljale prijaznost in visoko kakovost rešitev projekta eZdravje ter zanesljivost njihovega obratovanja. Predlaga tudi okrepitev aktivnosti za zagotovitev ustreznih pravnih podlag za delovanje rešitev, dobro izobraževanje uporabnikov ter zadostnih finančnih in kadrovske virev za kakovostno delovanje in vzdrževanje rešitev.

■ **Infor Med Slov:** 2014; 19(1-2): 63-65